

Sztandary 2 Pułku Strzelców Wielkopolskich 56 Pułku Piechoty Wielkopolskiej

56 pułk piechoty posiadał w swojej historii dwa sztandary. Pierwszy sztandar, ofiarowany pułkowi przez ziemię wielkopolską, został wręczony 13 listopada 1920 roku w Nieświeżu przez dowódcę 14 Dywizji Piechoty gen. Daniela Konarzewskiego. Ten sztandar został udekorowany przez marszałka Józefa Piłsudskiego najwyższym odznaczeniem nadawanym jednostkom wojskowym Krzyżem Srebrnym V klasy Orderu Wojskowego Virtuti Militari. Miało to miejsce 8 grudnia 1920 roku w Zelwie.

Sztandar ten jest obecnie przechowywany w Muzeum Narodowym w Poznaniu.

Sztandar został wykonany zgodnie z rozkazem Dowództwa Głównego Wojsk Wielkopolskich z 4 kwietnia 1919 roku. Płat biały (obowiązujący dla pułku strzelców). Na stronie głównej czerwony krzyż kawalerski na którym jest Orzeł Biały nad złotymi gałązkami wawrzynu. Na odwrotnej stronie krzyż Virtuti Militari, nad nim dewiza „Z Bogiem za Ojczyznę”. Pod krzyżem data utworzenia pułku – 8.3.1919. Po bokach krzyża nazwa pułku 2.P.S.W.. Drzewiec zwieńczony srebrnym orłem w koronie, stojącym na srebrnej kuli. Taki sztandar był używany w pułku do 1929 roku.

22 września 1929 roku na Rynku w Krotoszynie gen. Kazimierz Dzierżanowski, jako reprezentant Prezydenta RP, wręczył pułkowi nowy sztandar ufundowany przez społeczeństwo Krotoszyna. Wręczony sztandar został wykonany zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta RP z 13 grudnia 1927 roku.

Sztandar został wykonany zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta RP z 13 grudnia 1927 roku. Płat w kształcie kwadratu z czerwonym krzyżem kawalerskim na białym tle. Na prawej stronie w centralnej części orzeł państwowy w złotych gałązkach wawrzynu. Pomiedzy ramionami krzyża numer pułku w gałązkach wawrzynu powtórzony czterokrotnie. Na lewej stronie sztandaru w centralnej części napis „HONOR I OJCZYŻNA” w złotych gałązkach wawrzynu. Pomiedzy ramionami krzyża cztery tarcze z których w jednej znajduje się podobizna Matki Boskiej Częstochowskiej a na drugiej herb miasta Krotoszyn. Na ramionach krzyża napisy związane ze stoczonymi bitwami: Wolsztyn 5 I 19, Jakimowska Słoboda 17 III 20, Stołpiszczce 3 VI 20, Bereza-Bosiacz 17 IX 20. Sztandar zwieńczony był orłem z numerem pułku pod którym zawiązana była kokarda z wstęgi biało-czerwonej oraz długa wstęga czarno-niebiesko-czarna oznaczająca wyróżnienie orderem Virtuti Militari.

Sztandar był używany w czasie pokoju a po wybuchu wojny wyruszył wraz z pułkiem na szlak bojowy. Podczas przebijania się do Warszawy w dniu 21 września 1939 roku w trakcie ciężkich walk pod Burakowem i Młocinami płk. W.J.Tyczyński polecił aby st. sierż. I. Wardęga i mjr Kabza przedarli się do Warszawy i ukryli tam sztandar. Sztandar został przekazany M.Kreczmarowi – dyrektorowi gimnazjum i ukryty w blaszanej puszcze po węglem. Po jego śmierci tajemnicy sztandaru strzegł A.Rospenda który podczas powstania warszawskiego wydobył go spod węgla i zakopał. Rospenda wrócił do Warszawy w styczniu 1945 roku i zastał dom pod który zakopano sztandar obrócony w gruzy. Dopiero w grudniu 1948 roku po częściowym odgruzowaniu udało się dotrzeć do sztandaru. W kwietniu 1949 roku A.Rospenda przekazał sztandar do Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie gdzie znajduje się do chwili obecnej.

Opracował
Dariusz Roszak